

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Кафедра публічного управління та підприємництва» (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми
 В.А. Шведун
(підпис) (ініціали та прізвище)

«_____» _____ 2021 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економікс, частина 2 (Макроекономіка)

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування,
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Публічне управління та адміністрування,
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2021 року

Харків – 2021 р.

Розробник: Можевенко Т. Ю., к.е.н.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

Т.Ю.Мо
(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри публічного управління та підприємництва» (№ 601)

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2021 р.

Завідувач кафедри д.н.з держ. управл.
(науковий ступінь та вчене звання) (підпис)

В.Г.Ковальчук
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Представник студентської самоврядування від факультету
(підпис)

Д.В.Калорич
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Можевенко Тетяна Юріївна, к.е.н. З 2020 з року викладає в університеті наступні дисципліни:

- макроекономіка;
- мікроекономіка;
- підприємництво;
- інфраструктура ринку;
- інноваційне підприємництво.

Напрями наукових досліджень:
Економічне зростання, економічні цикли,
підприємництво та реформи, пріоритетні напрями розвитку інфраструктури ринку в Україні.

.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 5 семестр.

Обсяг дисципліни:

3 кредити ЄКТС (90 годин), у тому числі аудиторних – 56 годин, самостійної роботи здобувачів – 34 годин.

Форми здобуття освіти

Денна, дистанційна, заочна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – мікроекономіка, політекономія.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – історія економічної думки; навчальна практика.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: засвоєння економіко-теоретичних положень про механізм функціонування національної економіки в умовах ринку та основні критерії і принципи ефективного функціонування первинних суб'єктів ринкової системи господарювання, формування сучасного економічного мислення.

Завдання навчальної дисципліни: вивчення економіки в цілому на макро і глобальному рівнях, а також засвоєння основних положень сучасної теорії виробничої діяльності суб'єктів господарювання.

Після опанування дисципліни здобувач набуде наступні **компетентності**:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність працювати в команді.

Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Здатність діяти відповідально та свідомо.

Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачами будуть досягнуті наступні **результати навчання** і він буде:

Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних.

Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.

Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.

Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Предмет та методологія макроекономіки

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор.*

Зародження економічних знань. Історія розвитку макроекономічної науки. Суб'єкти та об'єкти макроекономічних відносин. Предмет макроаналізу. Взаємозв'язок макроекономіки та мікроекономіки. Методи пізнання економічних процесів, явищ на макрорівні.

- *Практичне заняття Предмет та методологія макроекономіки .*
 - *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 години.*
- Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор.*

Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного рахівництва. Основні показники макроекономічних вимірювань. Номінальні та реальні макроекономічні показники. Індeksi цін та дефлятор (інфлятор) ВВП.

Практичне заняття Макроекономічні показники в системі національних рахунків.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*
- Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 3. Споживання, заощадження та інвестиції.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор.*

Споживання та чинники, що впливають на споживання. Заощадження та чинники, що на нього впливають. Інвестиції та фактори інвестування. Чинники інвестиційного попиту.

Практичне заняття Споживання, заощадження та інвестиції.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*
- Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 4. Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор.*

Сукупний попит. Чинники, що впливають на сукупний попит. Сукупна пропозиція. Чинники, що впливають на сукупну пропозицію. Кейнсіанський, проміжний та класичний відрізки кривої сукупної пропозиції.

Практичне заняття Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 години.*
- Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 5. Економічна динаміка та макроекономічна рівновага

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор.*

Економічне зростання і економічний розвиток. Типи економічного зростання. Циклічні коливання в економіці. Рівновага економічних систем та механізм її забезпечення. Моделі макроекономічної рівноваги.

Практичне заняття Економічна динаміка та макроекономічна рівновага.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*
- Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Модульний контроль 1

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*
 - *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*
 - *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*
 - *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*
- Підготовка до модульного контролю.

Змістовний модуль 2.

Тема 6. Фіскальна політика держави.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*
- *Практичне заняття: Фіскальна політика держави.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор.*

Роль держави у ринковій економіці. Основні економічні функції держави. Зміст фіскальної політики: цілі та інструменти. Податкові надходження як основне джерело доходів держави. Державні видатки. Їх структура. Державний бюджет. Державний борг, його причини та наслідки для суспільства.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 7. Фінансово-кредитна система та грошовий обіг

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*
- *Практичне заняття: Фінансово-кредитна система та грошовий обіг.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор.*

Банківська система, її структура. Функції центрального банку та комерційних банків. Попит на гроші, пропозиція грошей. Грошова маса. Рівновага на грошовому ринку. Грошово-кредитне регулювання економіки. Основні інструменти регулювання грошового ринку. Інфляція як показник макроекономічної нестабільності. Антиінфляційна політика держави. Вплив грошово-кредитної політики на рівень національного виробництва.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 8. Фондовий ринок.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*
- *Практичне заняття: Фондовий ринок.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор.*

Ринок цінних паперів та його структура. Види цінних паперів. Фондова біржа та її діяльність. Проблеми й перспективи розвитку цінних паперів в Україні.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 9. Безробіття та політика зайнятості.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*

- *Практичне заняття : Безробіття та політика зайнятості.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор.*

Ринок праці. Попит і пропонування на ринку праці. Зайнятість і безробіття. Закон Оукена. Державне регулювання ринку праці. Проблема нерівності в розподілі доходів. Крива Лоренца. Коефіцієнт Джині.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 10. Макроекономічна політика у відкритій економіці

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 5 годин.*

- *Практичне заняття: Макроекономічна політика у відкритій економіці.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор.*

Зовнішньоекономічна діяльність та її форми. Міжнародний розподіл праці та зовнішня торгівля. Валютні відносини. Валютний курс. Валютні системи. Платіжний баланс і його структура. Розрахунковий баланс. Види розрахункових балансів. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Модульний контроль 2

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

6. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні.

7. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Активність під час аудиторної роботи	0...2	7	0...8 (максимальна кількість балів за цим показником)
Виконання практичних робіт	0...6	2	0...12
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Змістовний модуль 2			
Активність під час аудиторної роботи	0...2	7	0...8 (максимальна кількість балів за цим показником)
Виконання і практичних робіт	0...6	3	0...18
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Загальна активність	0...4		0...4
За семестр			0...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90-100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
01-59	незадовільно з можливістю повторного складання

Іспит проводиться у вигляді відповідей на питання екзаменаційних білетів. Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування. Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з двох питань та практичної частини. За відповідь на питання студент максимально може отримати 60 балів, практична частина – 40 балів.

Під час складання семестрового іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь. Захистити всі індивідуальні завдання та здати тестування.

Добре (75-89). Твердо знати мінімум, виконати усі завдання, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу.

Відмінно (90-100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати їх.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Сайт кафедри k601@khai.edu

Електронний каталог науково-технічної бібліотеки Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського "ХАІ". - Режим доступу: http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/_1011Osnovi.pdf

Офіційний сайт Держкомстату України <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Офіційний сайт Верховної Ради України <http://www.rada.gov.ua>

11. Рекомендована література

Базова

1. Базилевич, В. Д. Макроекономіка. Практикум: навчальний посібник для вузів / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, Л. О. Баластрик . – 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ : Знання, 2012. – 550 с.
2. Гронтковська, Г. Е. Макроекономіка. Практикум: навчальний посібник для вузів / Г. Е. Гронтковська, А. Ф. Косік . – Київ : ЦУЛ, 2011. – 400 с.
3. Калініченко, О. В. Макроекономіка: навчальний посібник для вузів / О. В. Калініченко, О. Д. Плотник . – Київ : ЦУЛ, 2010. – 655 с.

4. Лисюк, В. С. Макроекономіка: навчальний посібник / В. С. Лисюк, Т. П. Лисюк . – Львів : Новий Світ-2000, 2013. – 353 с.

Додаткова

1. Вдовіна, Г. О. Аналіз ринку праці: пропозиція та попит на неї / Г. О. Вдовіна. – Л.: Вид. ЛНУ імені Івана Франка. – 2011. – 145 с.

2. Історія економіки та економічної думки. Політична економія. Мікроекономіка. Макроекономіка [Текст]: Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. Та доп. / Мацелюх Н.П., Максименко І.А. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 382 с.

3. Канцір, І.А. Макро-мікроекономіка: від теорії до практики : навчальний посібник / І.А. Канцір, О. І. Кліпкова, Л. В. Іванець . – Львів : Новий Світ-2000, 2012. – 443 с..

4. Кулішов, В. В. Макроекономіка (основи теорії і практики) / В. В. Кулішов. – Львів: Магнолія плюс. – 2014. – 252 с.

5. Пушкаренко П.І. Теоретичні основи сучасної макроекономіки: навчальний посібник / Пушкаренко П.І., Несветов О.О., Кочубей Р.В.– Суми: Університетська книга, 2016. – 331 с.

6. Федоренко В. Г. Макро- та мікроекономіка теоретичні аспекти: навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни / В. Г. Федоренко, М. П. Денисенко. – Київ : Алерта, 2013. – 727 с.

7. Філатов В. М. Національна економіка : навч. посіб. / В. М. Філатов, Н. І. Бережна, М. С. Бріль. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2010. – 200 с.

8. Філюк Г. М. Конкуренція і монополія в епоху глобалізації : монографія / Г. М. Філюк. – Житомир : Видавництво ЖДУ імені І. Франка, 2009. – 404 с.

9. Шабанов. Р. І. Концептуальні засади соціального захисту від безробіття : монографія / Р. І. Шабанов. – Харків : ХНАДУ, 2015. – 359 с.